

торних показників під впливом призначання різних режимів НПЗП виявлено, що сумарні результати лікування в 1-й та 2-й групах майже ідентичні: у кожній групі вірогідно зменшився біль та ранкова скутість. При аналізі отриманих результатів у кожній із груп виявлено: у 1 групі – ранкова скутість зникала у 12 осіб, рівень болю за ВАШ зменшувався на 4-6 см у спокої у 13 осіб, при рухах – у 11 осіб, у нічні години – у 13 осіб, кількість болісних суглобів зменшилася – у 15 осіб, об'єм рухів в уражених суглобах збільшився у 12 осіб ($p < 0,05$). У 2-й групі (групі порівняння) ранкова скутість зникала в 5 осіб, рівень болю за ВАШ зменшувався на 4-6 см у спокої у 8 пацієн-

тів, при рухах – у 9 осіб, у нічні години – у 10 осіб, кількість болісних суглобів зменшилася – у 7 осіб, об'єм рухів в уражених суглобах збільшився у 8 пацієнтів. У 1-й групі перебування хворих у стаціонарі скорочувалося в середньому на 3-4 дні.

Висновок

У хворих на ревматоїдний артрит з активністю процесу I-III доцільно зміщення призначення основної дози нестероїдних протизапальних препаратів у вечірні години, що сприяє прискоренню регресу больового синдрому та скороченню терміну стаціонарного лікування.

Рецензент – доц. Н.В.Черновська

Buk. Med. Herald. – 2009. – Vol.13, №4.–P.276-277

Надійшли до редакції 25.08.2009 року

© О.В.Пішак, О.І.Волошин, Л.В.Мікулець, 2009

УДК 612.46.015.3:612.176

Н.М.Шумко, О.І.Захарчук, М.І.Грицюк, В.М.Гуралюк, Ю.М.Вепрюк

ХРОНОРИТМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІОНОРЕГУЛЮВАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ НИРОК ЗА УМОВ ІММОБІЛІЗАЦІЙНОГО СТРЕСУ

Кафедра медичної біології, генетики та гістології (зав. – чл.-кор. АПН України, проф. В.П.Пішак)
Буковинського державного медичного університету, м. Чернівці

Вступ. Проблема стресу, адаптації і функціональних порушень увійшла до числа актуальних проблем сучасної біології і медицини. Циркадіанні ритми є основними детермінантами фізіологічної, психічної, інтелектуальної поведінки. Одним з ендогенних регуляторів біологічних ритмів є шишкоподібне тіло. Основним діючим агентом, який впливає на синхронізацію біологічних ритмів, є гормон шишкоподібного тіла – мелатонін. Мелатонін здійснює антистресову дію, синхронізацію коливальних процесів в організмі, впливає на імунні реакції, перекисне окиснення ліпідів, має антиоксидантну та противірусну дії. Працями Г.Сельє показано, що основна роль стресу полягає в підсиленні адаптивних можливостей організму, що сприяє збереженню його здоров'я. Іонорегулювальна функція нирок в інтактних тварин підпорядкована чіткій циркадіанній організації. Однак закономірності хроноритмологічної організації функцій нирок за умов впливу стресу залишаються недостатньо вивчені.

Мета роботи. Вивчити особливості хроноритмологічних перебудов іонорегулювальної функції нирок у тварин за умов іммобілізаційного стресу.

Матеріал і методи. Експерименти проводили на 36 статевозрілих білих щурах-самцях, масою 150-180 г. Тварин поділяли на контрольну ($n=18$) та дослідну ($n=18$) групи, яких утримували за умов звичайного світлового режиму впродовж

семи діб (12.00С:12.00Т). Тварини дослідної групи зазнавали 1-годинного іммобілізаційного стресу на 7-у добу експерименту з 6-годинним інтервалом. Сечу збирали протягом доби. На 8-у добу проводили декапітацію тварин.

Результати дослідження та їх обговорення.

Аналіз отриманих результатів показав, що в щурів за умов іммобілізаційного стресу підвищувався середньодобовий рівень концентрації іонів натрію в сечі. Високий натрійурез реєстрували у всі досліджувані проміжки доби. Максимальний рівень концентрації катіона в сечі спостерігали о 20.00 год, що збігалось з контролем. При цьому батифаза зміщувалась з 14.00 год на 08.00 год, амплітуда ритму вірогідно знижувалась. Архітектура ритму подібна до контрольних хронограм, окрім 14.00 год. Ритм набував інверсного характеру щодо контрольних хронограм зі зниженням амплітуди на 63 % порівняно з величинами інтактних щурів. Підвищення натрійурезу за умов іммобілізаційного стресу призводило до порушення натрій/калієвого коефіцієнта. Середньодобовий рівень показника вдвічі перевищував такий в інтактних щурів, амплітуда ритму залишалась сталою. Зміни з боку іонорегулювальної функції нирок характеризувалися також високим кліренсом іонів натрію впродовж всього періоду спостереження. Мезор перевищував на 50 % показники інтактних тварин, амплітуда ритму істотно не відрізнялася від контролю. Середньодобовий

© Н.М.Шумко, О.І.Захарчук, М.І.Грицюк, В.М.Гуралюк, Ю.М.Вепрюк, 2009